

STATISZTIKA

A kis- és középvállalkozások közbeszerzési eljárásainak néhány főbb statisztikai adata 2023 I. félévében

Varga László, statisztikai elemző, Közbeszerzési Hatóság

DOI: 10.37371/KEP.2023.9.5

Címszavak: kis- és középvállalkozás, kkv, eredményes eljárás, nyertes kkv, építési beruházás

2023 I. félévében az összes eredményesen zárult közbeszerzési eljárás¹ megközelítőleg négyötödét (83,1%-át, 2890 db), értékének pedig 67,9%-át (885 Mrd Ft) nyerték el kis- és középvállalkozások, európai uniós² forrás pedig a kkv-k által elnyert eljárások közel harmadához (33,1%), értékének pedig kb. kétötödéhez (43,4%) kapcsolódott. Az ajánlatkérők típusa szerint a nyertes kkv-t tartalmazó eljárások közül a legtöbb a regionális/helyi szintű ajánlatkérőkhöz tartozott 40,3%-os aránnyal, őket követték az egyéb ajánlatkérők (23,4%) valamint a köz-

jogi szervezetek (22%), amelyek számaránya közel azonos volt. A közszolgáltatókhoz³ tartozó eljárások száma 8,7%-os arányt tett ki, nem sokkal megelőzve a központi szintű ajánlatkérőket (3,9%) miközben a legkisebb hányad (1,7%) a támogatott szervezetekhez volt köthető. Az értékarány szempontjából az egyéb szervezetek bizonyultak legjelentősebbnek (33,4%), a kkv-k által elnyert eljárások értékének megközelítőleg egyharmadát alkotva. Ezután következtek a regionális/helyi szintű ajánlatkérők 22,1%-os értékaránnyal, miközben

1. táblázat: A nyertes kkv-k közbeszerzési eljárásainak adatai az ajánlatkérők típusa szerint, 2023 I. félévében

Megnevezés	Eljárások száma (db)	Összérték (Mrd Ft)	Eljárások számának aránya (%)	Eljárások értékének aránya (%)
Nyertes kkv-k	2 890	885,0	83,1%	67,9%
EU finanszírozás	956	384,4	33,1%	43,4%
Ajánlatkérő típusa	Eljárások száma (db)	Összérték (Mrd Ft)	Eljárások számának aránya (%)	Eljárások értékének aránya (%)
regionális/helyi szintű	1 164	195,9	40,3%	22,1%
egyéb	677	295,3	23,4%	33,4%
közjogi szervezet	637	181,7	22,0%	20,5%
közszolgáltató	252	109,5	8,7%	12,4%
központi szintű	111	91,2	3,9%	10,3%
támogatott szervezet	49	11,4	1,7%	1,3%

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

¹ A cikkben szereplő adatok és statisztikai kimutatások az eredményes közbeszerzési eljárásokra vonatkoznak, amelyek nem irányultak keretmegállapodás megkötésére.

² Az erre vonatkozó adatok – amelyek az eredménytájékoztató hirdetményekben található „a beszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos” mező alapján – azt mutatják, hogy a közbeszerzések összértékének mekkora részéhez kapcsolódott európai uniós forrás (az adatok tehát nem a közbeszerzési eljárásokban felhasznált európai uniós források támogatási intenzitását mutatják).

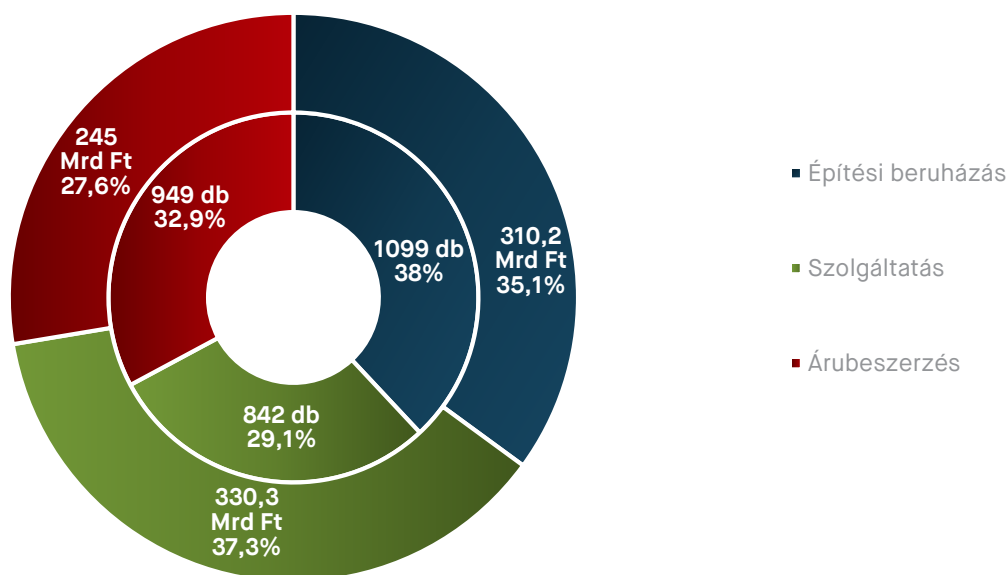
³ Az ajánlatkérők közül közszolgáltatóknak tekintjük azokat, amelyek a hirdetményben az ajánlatkérő típusára vonatkozó megjelölés alapján magukat ebbe a kategóriába sorolják, vagy közszolgáltatókra vonatkozó hirdetményt tesznek közzé.

a közjogi szervezetek (20,5%), a közszolgáltatók (12,4%), a központi szintű ajánlatkérők (10,3%), és a támogatott szervezetek (1,3%) sorrendje megegyezett az-
zal, amit az eljárások darabszáma alapján vett arányok mutattak (1. táblázat).

2023 I. félévében a kkv-k a legtöbb esetben építési beru-
házás tárgyú közbeszerzési eljárásokat nyertek el (38%,
1099 db), ezt követték az árubeszerzések (32,9%, 949
db), valamint a szolgáltatás-megrendelések (29,1%, 842
db). Az eljárások értékét tekintve a legnagyobb hánya-

dot (37,3%, 330,3 Mrd Ft) a szolgáltatás-megrendelések
tették ki, nem sokkal meghaladva a kkv-k által elnyert
építési beruházások értékének arányát (35,1%, 310,2
Mrd Ft), miközben a kkv-khoz kötődő árubeszerzések
értékaránya bizonyult a legalacsonyabbnak (27,6%, 245
Mrd Ft). Az 1. ábrán látható adatok alapján a nyertes
kkv-t tartalmazó közbeszerzési eljárások tárgya szerinti
megoszlás 2023 I. félévében hasonló volt, mint az összes
2023 I. félévi eredményes eljárás esetén.

1. ÁBRA: A KKV-K ÁLTAL ELNYERT KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS
ÉRTÉKÉNEK MEGOSZLÁSA A BESZERZÉSEK TÁRGYA SZERINT, 2023 I. FÉLÉV

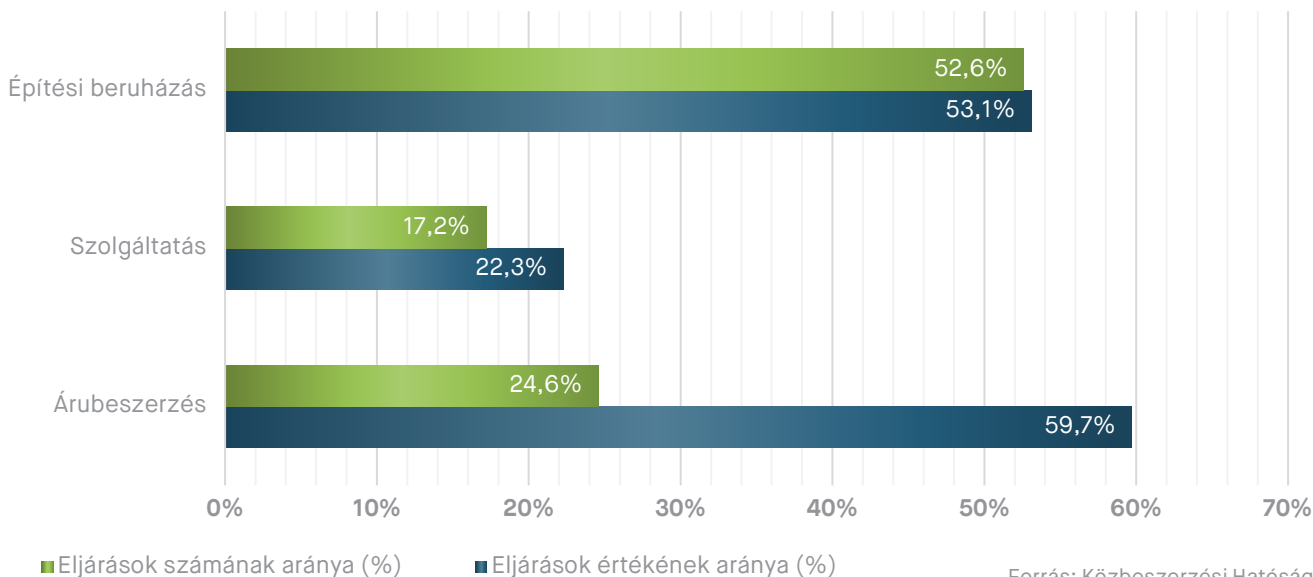

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

Európai uniós forrás a kkv-k által elnyert építési beru-
házások 52,6%-ához kötődött, értékalapon pedig közel
azonos arányt tettek ki (53,1%), ezzel együtt az európai
uniós finanszírozások jelentősége az építési beru-
házások esetén volt a legnagyobb a nyertes kkv-t tartalma-
zó eljárások darabszámát illetően. A szolgáltatásokon
belül a nyertes kkv ajánlatot tartalmazó közbeszerzések

mindössze 17,2%-a kapcsolódott EU forráshoz, értéka-
rányt tekintve pedig 22,3%-ot alkottak, alulmúlva az EU
finanszírozott kkv-s árubeszerzéseket, amelyek eljárá-
sainak száma 24,6%-os hányadot, értékük pedig a többi
kategóriához képest a legmagasabb, 59,7%-os a-
rányt tette ki az adott beszerzési tárgyon belül (2. ábra).

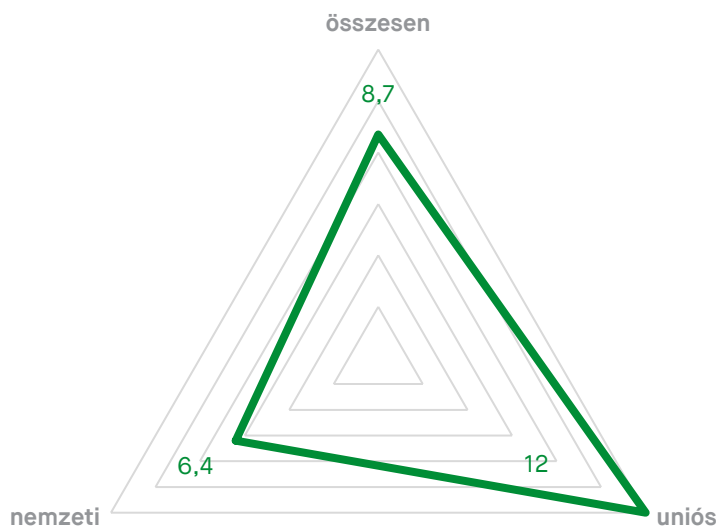
2. ÁBRA: A KKV-K ÁLTAL ELYNYERT EURÓPAI UNIÓS TÁMOGATÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA (%), A BESZERZÉSEK TÁRGYA SZERINT, 2023 I. FÉLÉV

A nyertes kkv-t tartalmazó közbeszerzések ajánlatainak átlagos száma 2023 I. félévében megközelítőleg 9 db volt (8,7), ami meghaladja az ebben az időszakban mért összes eredményes eljárásához kapcsolódó adatot (7,9). A nemzeti eljárásrendben az egy eljárásra jutó ajánlatok átlagos száma a kkv-k által elnyert közbeszerzések ese-

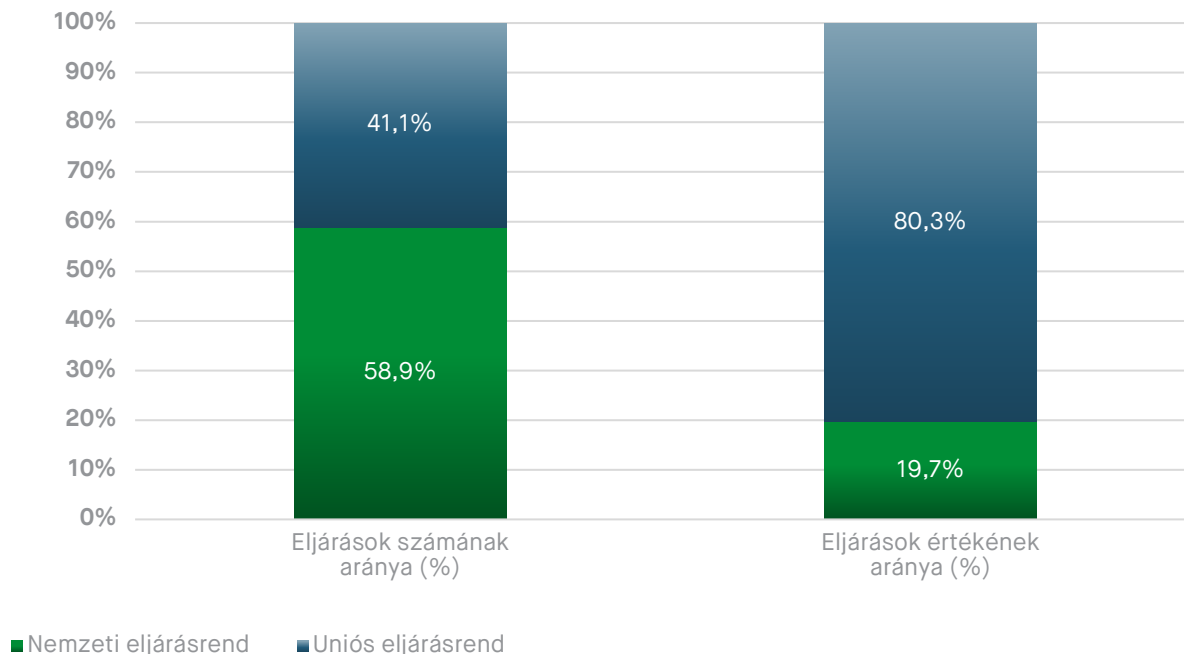
tén 6,4 db-t tett ki 2023 I. félévében, miközben az uniós eljárásrendben ennek közel a kétszerese, 12 db ajánlat érkezett be átlagosan egy kkv által elnyert eljárásra, ami kiemelkedő a közbeszerzési piacon tapasztalható versenyhelyzet szempontjából (3. ábra).

3. ÁBRA: A KKV-K ÁLTAL ELYNYERT KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK AJÁNLATAINAK ÁTLAGOS SZÁMA (DB) ELJÁRÁSRENDEK SZERINT, 2023 I. FÉLÉV

Forrás: Közbeszerzési Hatóság

4. ÁBRA: A KKV-K ÁLTAL ELYNYERT KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZLÁSA ELJÁRÁSRENDEK SZERINT, 2023 I. FÉLÉV

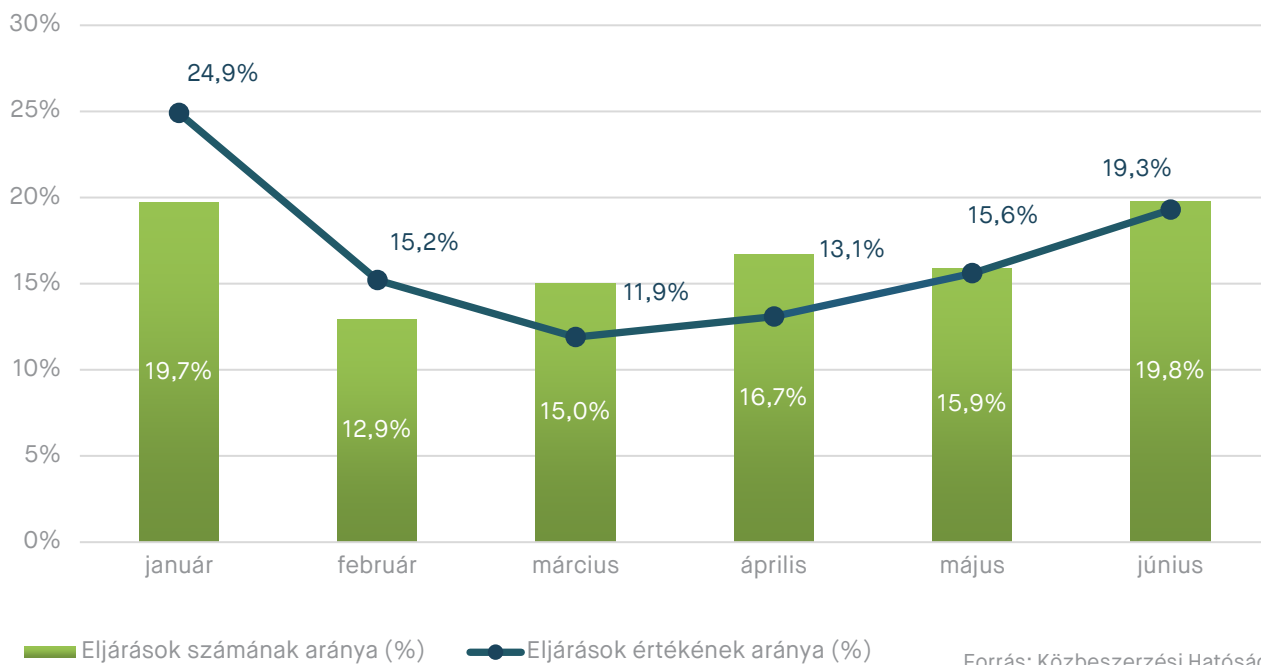
Forrás: Közbeszerzési Hatóság

2023 I. félévében a kkv-k által elnyert eljárások megközelítőleg háromötöde (58,9%, 1702 db) nemzeti eljárásrendhez tartozott (4. ábra), értékarányt tekintve ugyanakkor az uniós eljárásrendű közbeszerzésekhez kapcsolódott az eljárások értékének négyötöde (80,3%, 710,2 Mrd Ft). A nemzeti eljárásrenden belül a kkv-k legnagyobb arányban (57,5%) az építési beruházásoknál bizonyultak nyertes ajánlattevőnek, ami az eljárások értékét tekintve is igaznak bizonyult (85,4%). Az uniós eljárásrenden belül a kkv-k által elnyert közbeszerzések kb. fele (52,1%) árubeszerzésekhez kapcsolódott, amelyet a szolgáltatás-megrendelések (37,8%) valamint az építési beruházások (10,1%) követtek, ugyanakkor az eljárások értékét tekintve az uniós eljárásrenden belül a szolgáltatás-megrendelések tették ki a legnagyobb hányadot (44,2%). Európai uniós forrás a nemzeti eljárás-

rendszeren belül a kkv-k által elnyert közbeszerzések kb. kétötödéhez (38,1%) kapcsolódott, az uniós eljárásrenden belül ez az arány viszont alacsonyabbnak bizonyult, kb. negyednyi (25,8%) részt alkotva.

2023 I. félévében a kkv-k által elnyert közbeszerzések megoszlása havi bontásban viszonylag egyenletesnek bizonyult számarányt tekintve (5. ábra), ugyanakkor az értékarányra ez már nem volt jellemző. Az egyes hónapok között fennálló legnagyobb eltérés az eljárások számarányát tekintve kb. 7 százalékpont volt, miközben a januári és júniusi hónapokhoz kapcsolódott a legnagyobb hányad a kkv-k által elnyert közbeszerzések darabszámát illetően. Az eljárások értékarányát tekintve egyértelműen a januári hónap bizonyult a legjelentősebbnek (24,9%), ugyanakkor júniusban is számot-

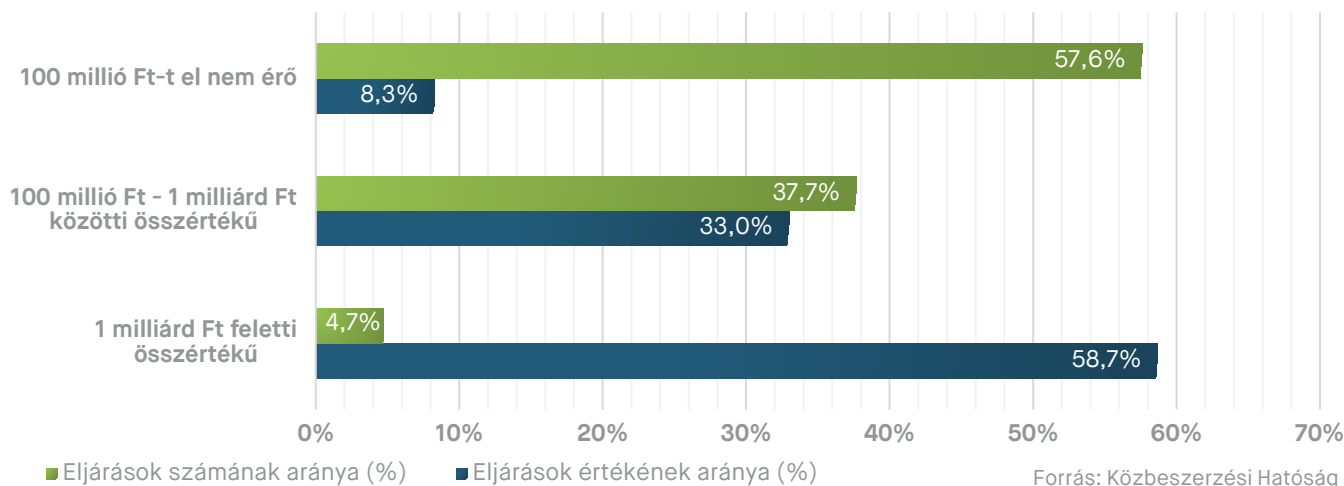
5. ÁBRA: A KKV-K ÁLTAL ELYNYERT KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK MEGOSZLÁSA HAVONTA, 2023 I. FÉLÉV

tevő mértékű hányad volt megfigyelhető (19,3%) ebből a szempontból. A kkv-k által elnyert közbeszerzések értékaránya a márciusi hónapban bizonyult a legalacsonyabbnak (11,9%), ami mindössze kb. 1 százalékponttal volt kevesebb az áprilisi hónap adatához képest. A nyertes kkv-t tartalmazó eljárások értékének aránya csak januárban és februárban volt magasabb, mint az eljárások számaránya, tehát az év elején relatív kevesebb, ugyanakkor nagyobb értékű kkv-s közbeszerzés zárult eredményesen.

Az eljárásokat érték kategóriák szerint vizsgálva megállapítható, hogy 2023 I. félévében a kkv-k által elnyert közbeszerzések darabszáma abban az esetben volt a legnagyobb (1665 db, 57,6%-os arányt alkotva), amikor értékük alacsonyabbnak bizonyult 100 millió forintnál, tehát a kkv-khoz köthető eljárások 2023 I. félévét tekintve sok, viszonylag kis értékű közbeszerzéshez kapcsolódtak. Ugyanakkor a kkv-k által elnyert, 100 millió és 1 milliárd forint közötti értékű eljárások darabszáma

6. ÁBRA: A KKV-K ÁLTAL ELYNYERT KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA (%) ÉRTÉKKATEGÓRIÁK SZERINT, 2023 I. FÉLÉV

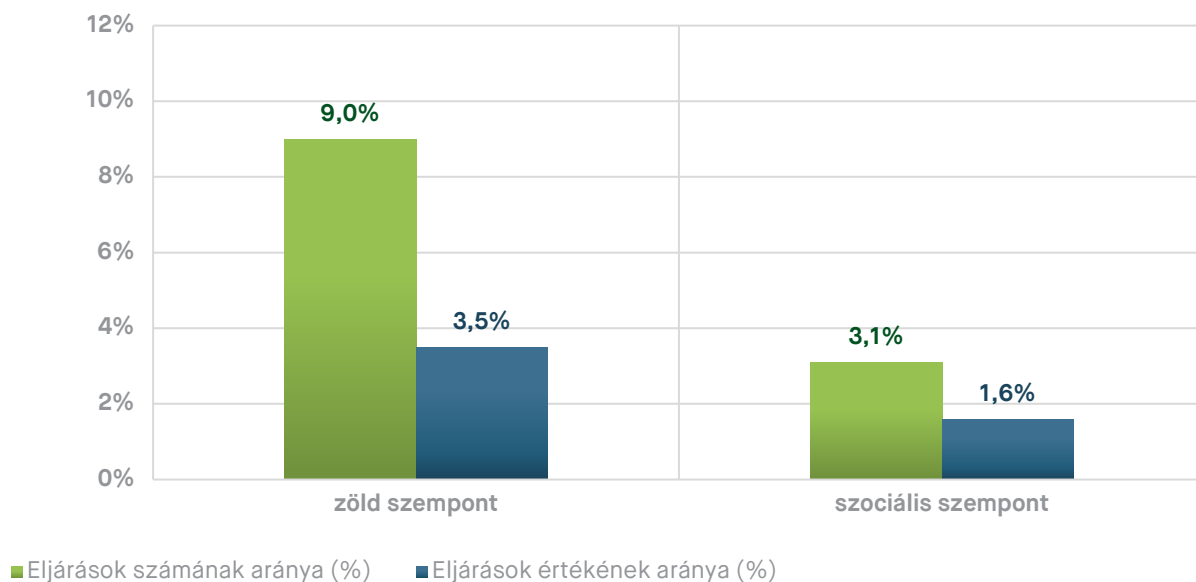

is jelentősnek bizonyult (1090 db, 37,7%-os aránnyal), miközben az 1 milliárd forint feletti értékű kkv-s eljárások csak 135 db-ot tettek ki, ami mindössze 4,7%-os számarányt jelentett (6. ábra).

A fenntarthatósági szempontok figyelembevétele a nyertes kkv-t tartalmazó eljárások esetén 2023 I. félévében jelentősnek bizonyult a zöld közbeszerzések vonatkozásában, melyek számaránya 9%-ot tett ki, így hozzávetőlegesen minden tizedik eljárás környezetvédelmi szempontot tartalmazott a kkv-k által elnyert

közbeszerzések közül, ami háromszor magasabb arány, mint a szociális szempontot tartalmazó eljárások esetén (7. ábra). Ugyanebben az időszakban értékarány tekintetében a zöld közbeszerzésekhez kb. kétszer akkora hányad kapcsolódott (3,5%, 30,6 Mrd Ft), mint a szociális szempontot tartalmazó eljárásokhoz (1,6%, 14,5 Mrd Ft), így összességében megállapítható, hogy a kkv-k mind az eljárások darabszámát, mind pedig az értékét tekintve a környezetvédelmi szempontok figyelembevételét részesítik előnyben a szociális szempontokhoz képest a közbeszerzési eljárásaik során.

7. ÁBRA: A KKV-K ÁLTAL ELYNYERT KÖZBESZERZÉSI ELJÁRÁSOK SZÁMÁNAK ÉS ÉRTÉKÉNEK ARÁNYA (%) A FENNTARTHATÓSÁGI SZEMPONTOK SZERINT, 2023 I. FÉLÉV

Forrás: Közbeszerzési Hatóság